

این افراد چه کسانی هستند؟

فوریه ۲۰۱۵

در اکثر اوقات افراد زیادی بدون داشتن مسئولیت در صحنه حوادث حضور دارند. از این نمونه می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- هنگام بررسی نشتی خط لوله نفت در پالایشگاه، ناگهان میزان نشت بخارات قابل اشتعال افزایش یافته و مشتعل شد. نوزده نفر مجبور به فرار و تخلیه محیط شدند اگر چه گسترش ناگهانی شعله های آتش برخی از افراد را تحت تاثیر قرار داد. (تصویر ۱)
 - هنگام راه اندازی مجدد مخزن ذخیره در سیستم تصفیه پساب و تخلیه بخارات از این مخزن توسط کمپرسور، انفجاری صورت گرفت که باعث کشته شدن ۱۷ نفر شد. بر خلاف انتظار، درون مخزن بخارات قابل اشتعال وجود داشت. (تصویر ۲)
 - سه نفر از پنج نفر کارگری که نشتی خط لوله را در یک واحد تولید فلزات بررسی می کردند، به دلیل آتش سوزی ناشی از هیدروژن به شدت مجروح شدند. (تصویر ۳)
- هنگام راه اندازی، از سرویس خارج کردن (Shut Down) و یا شرایط غیر عادی در دستگاهها و تجهیزات احتمال بروز حادثه بسیار زیاد است. چرا؟ در برخی از موارد سیستم های ایمنی ممکن است کاملا عملیاتی نباشند. در زمان راه اندازی تجهیزات این احتمال وجود دارد که اشتباهات تمامی موارد دیده نشده باشد. شاید ولوی که باید بسته شود، باز مانده یا صفحه مسدود کننده ای (Blind) در مسیر برداشته نشده باشد و یا اشکالات دیگری وجود داشته باشد. معمولا هنگام راه اندازی، تمرکز بر وظایفی است که باید انجام شود و کمتر به مواردی که امکان اشتباه دارد پرداخته می شود. در چنین شرایطی ممکن است هشدارها و سیگنالهای متعددی ایجاد شود و مشکلاتی که بالقوه خطرناک هستند مخفی بمانند.
- در چنین محیطی تعداد زیادی از افراد در اتاق کنترل یا واحد مشغول بکارند و ممکن است به دلیل مشغله کاری و یا حواس پرتی، تصمیمات نادرستی اتخاذ کرده که منجر به حادثه شود. به دلیل وقوع این حادثه ممکن است حتی خودشان مجروح شوند و دلیل موجه ای برای حضور خود در آن محیط نداشته باشند.

شما چه کاری می توانید انجام دهید؟

دستورالعمل ها و روشهای اجرایی عملیات را مورد بازنگری قرار دهید تا اشکالات و نقاط ضعف آن در مورد راه اندازی مجدد، از سرویس خارج کردن و یا مشکلات فرآیندی مشخص شود. دستورالعمل باید افراد مجاز و غیر مجاز را برای انجام کار مشخص کند. اگر این موارد واضح و شفاف نیست آنرا با رئیس واحد در میان گذارید. نمونه ای از سوالات که پاسخ آن باید در دستورالعمل های عملیاتی مشخص باشد در زیر آورده شده است:

۱. حضور چه کسی برای انجام این وظیفه ضروریست؟ چه کسی باید در محل باشد؟ چه کسی باید نگران افراد اضافی در محل کار باشد و چه کسی باید سایرین را به محیط امن تر هدایت کند؟ برای فعالیتهای طراحی شده مانند راه اندازی و یا از سرویس خارج کردن (Shut Down) باید زمان تعیین و تهیه این برنامه طراحی شده مشخص باشد.
۲. اگر اشتباهی رخ دهد، چه اتفاقی ممکن است برای افراد حاضر در محیط رخ دهد؟
۳. دستورالعمل شرایط اضطراری در هنگام نشت مواد را بازنگری کنید. آیا جلوگیری از حضور افراد غیر ضروری در زمان بررسی نشت مواد مد نظر قرار گرفته است؟
۴. آیا تمامی افراد حاضر در محیط کار وظیفه خود را هنگام نشتی و وقوع شرایط اضطراری می دانند؟ آیا وسایل حفاظت فردی مناسبی دارند؟
۵. برای پیشگیری از حضور افراد غیر موظف، انجام فعالیتهای و عملیات غیر استاندارد را به تعویق بیندازید.
۶. در زمان انجام فعالیتهای عملیاتی، اگر وظیفه مشخصی در عملیات ندارید می توانید با اطلاع و اجازه سرپرست خود در محل حضور نداشته باشید.

در زمان راه اندازی تجهیزات و یا بررسی مشکلات چه کسی نباید در محل حضور داشته باشد، درباره آن فکر کنید!